

Downloaded via the EU tax law app / web

WYROK TRYBUNA?U (szósta izba)

z dnia 5 lipca 2012 r.(*)

Szósta dyrektywa VAT – Artyku? 5 ust. 3 lit. c) i art. 13 cz??? B lit. d) pkt 5 – Po?rednictwo przy transakcji przeniesienia akcji spółki – Transakcja obejmuj?ca równie? przeniesienie w?asno?ci nieruchomości owych spółek – Zwolnienie

W sprawie C-259/11

maj?cej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, z?o?ony przez Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy) postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2011 r., które wp?yn??o do Trybuna?u w dniu 26 maja 2011 r., w post?powaniu:

DTZ Zadelhoff vof

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNA? (szósta izba),

w sk?adzie: U. L?ohmus, prezes izby, A. Rosas (sprawozdawca) i C.G. Fernlund, s?dzio?wie,

rzecznik generalny: N. J?ääskinen,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzgl?dniaj?c procedur? pisemn?,

rozwa?ywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu DTZ Zadelhoff vof przez B. van Zadelhoffa, belastingadviseur,
- w imieniu rz?du niderlandzkiego przez C. Wissels oraz C. Schillemans, dzia?aj?ce w charakterze pe?nomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez C. Soulay oraz W. Roelsa, dzia?aj?cych w charakterze pe?nomocników,

podj?wszy, po wys?uchaniu rzecznika generalnego, decyzj? o rozstrzygni?ciu sprawy bez opinii,

wydaje nast?puj?cy

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wyk?adni art. 5 ust. 3 lit. c) oraz art. 13 cz??? B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw pa?stw cz?onkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od warto?ci dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz.U. L 145, s. 1, zwanej dalej „szóst? dyrektyw?”).

2 Wniosek ów został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy DTZ Zadelhoff vof (zwaną dalej „DTZ Zadelhoff”) a Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. finansów) w przedmiocie kwalifikacji – dla celów zwolnienia podatku od wartości dodanej (zwanego dalej „podatkiem VAT”) – przeniesienia akcji spółek obejmującego również przeniesienie własności nieruchomości należących do tych spółek.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Zgodnie z art. 2 pkt 1 szóstej dyrektywy:

„Opodatkowaniu podatkiem [VAT] podlega:

1) dostawa towarów lub usług świadczona odpłatnie na terytorium kraju przez podatnika, który jako taki występuje [dostawa towarów lub świadczenie usług dokonywane odpłatnie na terytorium kraju przez podatnika działającego w takim charakterze]”.

4 Artykuł 5 ust. 1 i 3 szóstej dyrektywy stanowi:

„1. »Dostawa towaru« oznacza przeniesienie prawa do rozporządzania dobrami materialnymi jako właściciel.

[...]

3. Państwa członkowskie mogą uznać za dobra materialne:

[...]

c) akcje lub udziały odpowiadające akcjom [akcje lub prawa udziałowe], dające ich posiadaczowi prawne lub faktyczne prawo własności lub posiadanie nieruchomości lub jej części [uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości lub jej części]”.

5 Artykuł 13 cz. B szóstej dyrektywy, zatytułowany „Pozostałe zwolnienia”, stanowi:

„Nie naruszając innych przepisów Wspólnoty, państwa członkowskie zwalniają, na warunkach, które ustalają w celu zapewnienia właściwego i prostego zastosowania zwolnień od podatku i zapobieżenia oszustwom podatkowym, unikaniu opodatkowania lub nadużyciom:

[...]

d) następujące transakcje:

[...]

5) transakcje, w tym z negocjacjami [w tym pośrednictwo], z wynikiem zarządzenia i przechowywania, dotyczące akcji, udziałów w spółkach lub stowarzyszeniach, obligacji i innych rodzajów papierów wartościowych, z wynikiem:

[...]

– praw lub papierów wartościowych, określonych w art. 5 ust. 3;

[...].

6 Wedle s?du krajowego Królestwo Niderlandów nie skorzysta?o z mo?liwo?ci przyznanej pa?stwom cz?onkowskim na mocy 5 ust. 3 lit. c) szóstej dyrektywy.

Prawo niderlandzkie

7 Artyku? 11 Wet op de omzetbelasting [ustawy o podatku obrotowym] z dnia 28 czerwca 1968 r. (Staatsblad 1968 r., nr 329) stanowi, co nast?puje:

„1. Na warunkach okre?lonych w rozporz?dzeniu z podatku zwolnione s?:

[...]

i) nast?puj?ce dostawy i us?ugi:

[...]

2° transakcje – ??cznie z po?rednictwem, jednak z wyj?tkiem przechowywania i zarz?dzania – dotycz?ce papierów warto?ciowych lub innych instrumentów udzia?owych, z wyj?tkiem dokumentów ustanawiaj?cych tytu? prawny do towarów;

[...].

Okolicznoci faktyczne le??ce u podstaw sporu i pytania prejudycjalne

8 W spornym okresie maj?ca siedzib? w Szwecji spó?ka Fabege AB (zwana dalej „Fabege”) by?a po?rednio jedynym akcjonariuszem World Fashion Centre Amsterdam BV, b?d?cej w?a?icielem eksploatowanych przez ni? wie? I i II w ramach po?o?onego w Amsterdamie (Niderlandy) kompleksu budynków World Fashion Centre (zwanego dalej „WFC”). Fabege by?a – równie? po?rednio – jedynym akcjonariuszem spó?ki Fabege WF BV, b?d?cej w?a?icielem eksploatowanej przez ni? wie?y IV w WFC.

9 Maj?ca siedzib? w ‘s-Hertogenbosch (Niderlandy) spó?ka Stienstra BV Bedrijfshuisvesting (zwana dalej „Stienstr”) by?a po?rednio jedynym akcjonariuszem De Herven III BV (zwanej dalej „De Herven”) b?d?cej w?a?icielem eksploatowanego przez ni? kompleksu biurowego Soetelieve w ‘s-Hertogenbosch.

10 Spó?ka DTZ Zadelhoff prowadzi dzia?alno?? maklersk? i doradcz? w dziedzinie nieruchomo?ci.

11 W roku 1999 DTZ Zadelhoff otrzyma?a od Fabege AB odp?atne zlecenie znalezienia nabywców WFC. Celem Fabege AB by?o przeniesienie w?asno?ci kompleksu budynków w drodze przeniesienia akcji spó?ek, b?d?cych po?rednio w?a?icielami owego kompleksu. ??dana cena sprzeda?y akcji by?a uzale?niona prawie wy??cznie od warto?ci sprzeda?y WFC rozpatrywanego jako nieruchomo??. W ramach wykonania zlecenia DTZ Zadelhoff znalaz?a nabywc?, na rzecz którego w okresie od dnia 5 pa?dziernika 1999 r. do dnia 24 stycznia 2000 r. sprzedane zosta?y wskazane akcje.

12 W roku 2000 DTZ Zadelhoff otrzyma?a od Stienstry odp?atne zlecenie znalezienia nabywców kompleksu biurowego Soetelieve. Pocz?tkowo nie okre?lono, czy przeniesiona zostanie w?asno?? wskazanego kompleksu, czy te? w?asno?? akcji. W wyniku stara? DTZ Zadelhoff zosta? znaleziony nabywca, na rzecz którego zosta?y sprzedane i przeniesione akcje

De Herven.

13 W odniesieniu do usług przeprowadzonych na rzecz Fabège i Stienstry, polegających na poszukiwaniu nabywcy wskazanych nieruchomości DTZ Zadelhoff nie zafakturowała ani nie odprowadziła podatku VAT. Uznała ona, że usługi te są na podstawie art. 11 ust. 1 lit. i) pkt 2 ustawy o podatku obrotowym z 1968 r. zwolnione z podatku, bądź też nie podlegają opodatkowaniu w Niderlandach, ponieważ uznaje się, że usługa nie została wykonana na terytorium Królestwa Niderlandów, gdy zleceniodawca nie ma swojej siedziby w tym państwie czonkowskim.

14 Inspecteur van de Belastingdienst (zwany dalej „Inspecteur”) uznał, że zwolnienie nie ma zastosowania, a usługi należy uznać za wykonane w Niderlandach, i w konsekwencji nałożył na DTZ Zadelhoff decyzję o korekcie podatku VAT za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2000 r. W następstwie odwołania spółki Inspecteur obniżył kwotę podatku określonej w owej decyzji.

15 DTZ Zadelhoff wniosła odwołanie od decyzji wydanej przez Inspecteur do Rechtbank te Haarlem (sądu okręgowego w Haarlem), który oddalił je jako bezzasadne. Spółka wniosła następnie apelację od wskazanego wyroku do Gerechtshof te Amsterdam (sądu apelacyjnego w Amsterdamie), który utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji. W związku z powyższym DTZ Zadelhoff wniosła skargę kasacyjną do Hoge Raad der Nederlanden.

16 Hoge Raad der Nederlanden uważa, że Gerechtshof te Amsterdam prawidłowo określił miejsce, w którym usługi należy uznać za wykonane. Sąd odsyłający ma natomiast wątpliwości co do kwalifikacji, dla celów zwolnienia z podatku VAT, transakcji przeniesienia akcji spółek obejmujących również przeniesienie własności należących do tych spółek nieruchomości.

17 W tej sytuacji Hoge Raad der Nederlanden postanowił zawiesić postępowanie i zwrócił się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 13 cz. B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że jego zakres zastosowania obejmuje również transakcje, takie jak transakcje dokonane przez podatnika, które w istocie dotyczą nieruchomości bądźcych w posiadaniu spółek i (pośredniego) przeniesienia ich własności, z tego tylko powodu, że transakcje te zmierzają do przeniesienia własności akcji tych spółek i skutek ten osiągną?”

2) Czy przewidziany w art. 13 cz. B lit. d) pkt 5 tiret drugie szóstej dyrektywy wyjątek od zwolnienia obowiązuje także wtedy, gdy państwo czonkowskie nie skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 5 ust. 3 lit. c) tej dyrektywy, aby za dobra materialne uznać akcje i prawa udziałowe dające ich posiadaczowi uprawnienia prawne waziciela lub do korzystania z nieruchomości?

3) Jeżeli na poprzednie pytanie należy udzielić odpowiedzi twierdzącej: czy za ww. akcje lub prawa udziałowe należy uznać również akcje spółek bądźcych bezpośrednio bądź pośrednio (za pośrednictwem spółek zależnych lub dalszych spółek zależnych) wazicielami nieruchomości, niezależnie od tego, czy spółki te eksploatują te nieruchomości jako takie, czy też wykorzystują je w ramach innego przedsiębiorstwa?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

18 W pytaniach pierwszym i drugim, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd krajowy zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 13 cz. B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy powinien być

interpretowany w ten sposób, że zwolnieniem z podatku VAT są objęte transakcje, takie jak transakcje dokonane przez DTZ Zadelhoff w sprawie przed sądem krajowym, które mają na celu przeniesienie akcji danych spółek i które odniosły ten skutek, lecz które w istocie dotyczą nieruchomości będących w posiadaniu spółek i (pośredniego) przeniesienia ich własności, z tego tylko powodu, że transakcje te zmierzają do przeniesienia własności akcji tych spółek i skutek ten osiągnęły, a ponadto, czy wyjątek od owego zwolnienia, przewidziany w pkt 5 tiret drugie obowiązuje także wtedy, gdy państwo członkowskie nie skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 5 ust. 3 lit. c) tej dyrektywy, aby za dobra materialne uznać akcje i prawa udziałowe dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości.

19 Należy po pierwsze przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału zwolnienia, o których mowa w art. 13 szóstej dyrektywy, stanowią autonomiczne pojęcia prawa Unii, które są uchybianiu rozbieżności w stosowaniu systemu podatku VAT w poszczególnych państwach członkowskich (zob. w szczególności wyroki: z dnia 25 lutego 1999 r. w sprawie C-349/96 CPP, Rec. s. I-973, pkt 15; z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie C-540/09 Skandinaviska Enskilda Banken, Zb.Orz. s. I-1509, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).

20 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pojęcia użyte do opisanego wskazanych zwolnień powinny być interpretowane w sposób ścisły, ponieważ zwolnienia te stanowią odstępstwa od ogólnej zasady, zgodnie z którą podatkiem VAT objęta jest każda usługa świadczona odpłatnie przez podatnika (zob. w szczególności wyroki: z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie C-8/01 Taksatorringen, Rec. s. I-13711, pkt 36; z dnia 3 marca 2005 r. w sprawie C-472/03 Arthur Andersen, Zb.Orz. s. I-1719, pkt 24; z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawie C-453/05 Ludwig, Zb.Orz. s. I-5083, pkt 21).

21 Jednakże interpretacja tych pojęć powinna być zgodna z celami, do jakich dążą zwolnienia przewidziane w art. 13 szóstej dyrektywy, oraz powinna spełniać wymogi zasady neutralności podatkowej, na której zasadza się wspólny system podatku VAT. Zatem powyższa zasada ścisłej interpretacji nie oznacza, by pojęcia użyte do opisanego zwolnień z art. 13 powinny być interpretowane w sposób, który uniemożliwiłby osiągnięcie zakładanych przez nie skutków (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie C-445/05 Haderer, Zb.Orz. s. I-4841, pkt 18; z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie C-461/08 Don Bosco Onroerend Goed, Zb.Orz. s. I-11079, pkt 25).

22 Jeżeli chodzi o zakres art. 13 cz. B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy, Trybunał stwierdził, że transakcje dotyczące akcji i innych papierów wartościowych są transakcjami dokonywanymi na rynku papierów wartościowych oraz że obrót papierami wartościowymi obejmuje czynności zmieniające sytuację prawną i finansową pomiędzy stronami (zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 1997 r. w sprawie C-2/95 SDC, Rec. s. I-3017, pkt 72, 73; z dnia 29 października 2009 r. w sprawie C-29/08 SKF, Zb.Orz. s. I-10413, pkt 48).

23 Określenie „transakcje [...] dotyczące papierów wartościowych” w rozumieniu art. 13 cz. B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy dotyczy zatem transakcji mogących stworzyć, zmienić lub spowodować wygaśnięcie praw i obowiązków z tytułu papierów wartościowych (zob. w szczególności wyrok z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie C-235/00 CSC Financial Services, Rec. s. I-10237, pkt 33; ww. wyrok w sprawie SKF, pkt 48).

24 Co się tyczy okoliczności faktycznych leżących u podstaw sporu zawisłego przed sądem krajowym, nie zostało zakwestionowane – ani przez skarżycę, ani przez rząd niderlandzki, ani przez Komisję Europejską, że po skorzystaniu z usług DTZ Zadelhoff spółki Fabège i Stienstra sprzedały i przeniosły własność pośrednio należących do nich akcji.

25 W tym względzie bez znaczenia jest okoliczność, że zlecając spółce DTZ Zadelhoff znalezienie nabywców kompleksu biurowego Soetelieve, spółka Stienstra nie wskazała, czy na nabywców przeniesiona zostanie właśnie owego kompleksu, czy też właśnie akcji De Herven. Z orzecznictwa Trybunału wynika bowiem, że zgodnie z celami systemu podatku VAT polegającymi na zapewnieniu pewności prawa i uproszczeniu zasad stosowania podatku należy uwzględnić obiektywny charakter danej transakcji, chyba że ma miejsce sytuacja wyjatkowa (zob. podobnie wyrok z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie C-4/94 BLP Group, Rec. s. I-983, pkt 24; ww. wyrok w sprawie SKF, pkt 47). Ponieważ biorąc pod uwagę obiektywny charakter ostatecznie dokonanej transakcji, była ona – pomimo ewentualnych początkowych zamiarów spółki Stienstra – transakcją dotyczącą akcji, powinna ona być w konsekwencji uwzględniona w takim charakterze.

26 Po drugie, co się tyczy bardziej szczegółowo kwestii, czy sporne świadczenia dokonane przez DTZ Zadelhoff są objęte pojęciem „pośrednictwa” zawartym w art. 13 cz. III B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy, należy przypomnieć, że Trybunał orzekł już, że z owego przepisu wynika, iż słowa „w tym pośrednictwo” nie definiują zasadniczej treści zwolnienia przewidzianego w tym przepisie, lecz mają na celu rozszerzenie zakresu jego stosowania do działalności pośrednictwa (ww. wyrok w sprawie CSC Financial Services, pkt 38).

27 W związku z tym, bez konieczności stawiania pytań co do dokładnego zakresu pojęcia „pośrednictwa”, które pojawia się ponadto w innych przepisach szóstej dyrektywy, w szczególności w art. 13 cz. III B lit. d) pkt 1–4, należy stwierdzić, że w kontekście owego pkt 5 pojęcie to obejmuje działalność wykonywaną przez osobę pośredniczącą, która nie jest stroną umowy dotyczącej produktu finansowego i której działalność różni się od typowych świadczeń umownych wykonywanych przez strony tych umów. W istocie pośrednictwo stanowi usługę świadczoną na rzecz strony umowy, za którą wypłaca ona wynagrodzenie jako za odrębną działalność pośrednictwa. Może ona polegać między innymi na wskazaniu jej okazji do zawarcia umowy, na skontaktowaniu się z drugą stroną oraz na negocjowaniu w imieniu i na rachunek klienta szczegółów dotyczących świadczeń wzajemnych. Celem takiej działalności jest uczynić wszystko, co niezbędne, by dwie strony zawarły umowę, przy czym pośrednik nie ma żadnego interesu w zakresie treści umowy (ww. wyrok w sprawie CSC Financial Services, pkt 39).

28 Czynności maklerskie i doradcze wykonane przez DTZ Zadelhoff w sprawie zawisłej przed sądem krajowym polegały na poszukiwaniu, w zamian za wynagrodzenie, nabywców nieruchomości, które zostały następnie sprzedane i przeniesione w drodze przeniesienia akcji i miały na celu doprowadzenie do zawarcia umów przez spółki – odpowiednio – Fabege oraz Stienstrę z nabywcą, przy czym DTZ Zadelhoff nie miała żadnego interesu w zakresie treści tych umów. Wskazane czynności odpowiadają w konsekwencji pojęciu „pośrednictwa” dotyczącego akcji w rozumieniu art. 13 cz. III B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy.

29 Po trzecie, należy zbadać, czy wskazane czynności są objęte wynikiem przewidzianym w art. 13 cz. III B lit. d) pkt 5 tiret drugie szóstej dyrektywy.

30 Z art. 13 cz. III B lit. d) pkt 5 tiret drugie szóstej dyrektywy wynika, że nie naruszają innych przepisów Unii, państwa członkowskie zwalniają między innymi transakcje, ściśle z pośrednictwem, dotyczące akcji, udziałów w spółkach lub stowarzyszeniach, obligacji i innych rodzajów papierów wartościowych, z wynikiem praw lub papierów wartościowych, określonych w art. 5 ust. 3 owej dyrektywy.

31 Zgodnie z art. 5 ust. 3 lit. c) szóstej dyrektywy państwa członkowskie mogą uznać za dobra materialne między innymi akcje lub prawa udziałowe dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości lub jej części.

32 W związku z tym, dla celów podatku VAT państwa członkowskie mogą uznać za dobra materialne akcje – tego rodzaju jak akcje rozpatrywane w sporze przed sądem krajowym – dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości lub jej części.

33 Jest bezsporne, że Królestwo Niderlandów nie skorzystało z tej możliwości.

34 Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że państwa członkowskie mają swobodę w wykonywaniu udzielonej im przez art. 5 ust. 3 szóstej dyrektywy możliwości wyboru wycennie ze stanowieniem pewnych warunków, o ile nie zmieniają one zasadniczo natury owej możliwości wyboru, bowiem żaden przepis szóstej dyrektywy nie ogranicza w tym względzie w jakikolwiek sposób uprawnienia dyskrecjonalnych państw członkowskich (wyrok z dnia 4 października 2001 r. w sprawie C-326/99 „Goed Wonen”, Rec. s. I-6831, pkt 34).

35 W związku z tym, skoro art. 5 ust. 3 szóstej dyrektywy pozwala na zrównanie wszystkich rodzajów praw, kilku lub jednego z nich z dobrami materialnymi, to wskazany przepis pozwala również na ograniczenie tego rodzaju zrównania jedynie do tych praw, które spełniają kryteria szczegółowo określone przez dane państwo członkowskie (ww. wyrok w sprawie „Goed Wonen”, pkt 34).

36 Byłoby natomiast trudne do pogodzenia z systematyką szóstej dyrektywy, gdyby przyjęto, że zawarte w art. 13 cz. II B lit. d) pkt 5 tiret drugie owej dyrektywy odniesienie do jej art. 5 ust. 3 obejmuje wszystkie prawa lub papiery wartościowe wskazane w tym drugim przepisie, niezależnie od tego, czy państwo członkowskie skorzystało z udzielonej mu w tym przepisie możliwości wyboru.

37 Tego rodzaju wykażni potwierdzają prace przygotowawcze do przyjęcia szóstej dyrektywy. Jak wskazała Komisja w uwagach pisemnych, jej projekt szóstej dyrektywy [COM(73) 950 wersja ostateczna] przewidywał w art. 5 ust. 1, że prawa udziałowe i akcje dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości lub jej części będą traktowane zawsze jako dobra materialne, do których się odnoszą.

38 Z uzasadnienia wskazanego projektu (s. 6) wynika, że Komisja uważa, iż „z oczywistych względów neutralności podatkowej zrównania przewidziane w ust. 1 mają na celu objęcie [podatkiem VAT] transakcji, które są gospodarczo równoważne z dostawą nieruchomości lub jej części”.

39 Jednakże, po przedstawieniu przez Komisję kilku różnych projektów, Rada Wspólnot Europejskich ostatecznie przyjęła inne sformułowanie, które umożliwia państwom członkowskim, nie zobowiązując ich do tego, uznanie za dobra materialne „akcji lub praw udziałowych dających ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości lub jej części”.

40 W tym względzie należy przypomnieć, iż z orzecznictwa Trybunału wynika, że jakkolwiek pojęcia używane do oznaczenia zwolnień, o których mowa w art. 13 szóstej dyrektywy, powinny być interpretowane w sposób ścisły, ponieważ zwolnienia te stanowią odstępstwa od ogólnej zasady, zgodnie z którą podatek VAT pobiera się od każdej usługi świadczonych odpłatnie przez podatnika (zob. w szczególności wyroki: z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie C-305/01 MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring, Rec. s. I-6729, pkt 63; z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-455/05 Velvet & Steel Immobilien, Zb.Orz. s. I-3225, pkt 14), to jednak ścisła interpretacja nie może ograniczać zwolnienia w sposób niezgodny z poparciem w brzmieniu rozpatrywanego przepisu.

Tego rodzaju podejście byłoby bowiem sprzeczne z celami systemu podatku VAT polegającym na zapewnieniu w szczególności pewności co do prawa (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie SKF, pkt 46, 47).

41 Zasada neutralności podatkowej nie może ponadto prowadzić do interpretacji sprzecznej z brzmieniem art. 13 cz.?? B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy w świetle art. 5 ust. 3 owej dyrektywy.

42 W związku z powyższym, na pytania pierwsze i drugie należy udzielić odpowiedzi, że art. 13 cz.?? B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy powinien być interpretowany w ten sposób, że zwolnieniem z podatku VAT są objęte transakcje, takie jak transakcje rozpatrywane w sprawie przed sądem krajowym, które mają na celu przeniesienie akcji danych spółek i które odniosły ten skutek, lecz które, w istocie dotyczą nieruchomości będących w posiadaniu tych spółek i (pośredniego) przeniesienia ich własności. Wyjątek od owego zwolnienia, przewidziany w pkt 5 tiret drugie nie ma zastosowania, jeżeli państwo członkowskie nie skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 5 ust. 3 lit. c) owej dyrektywy, aby za dobra materialne uznać akcje i prawa udziałowe dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości.

W przedmiocie pytania trzeciego

43 Zważywszy na odpowiedź udzieloną na pytania pierwsze i drugie, nie zachodzi potrzeba udzielenia odpowiedzi na zadane przez sąd krajowy pytanie trzecie.

W przedmiocie kosztów

44 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnąć o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 13 cz.?? B lit. d) pkt 5 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliczona podstawa wymiaru podatku powinien być interpretowany w ten sposób, że zwolnieniem z podatku od wartości dodanej są objęte transakcje, takie jak transakcje rozpatrywane w sprawie przed sądem krajowym, które mają na celu przeniesienie akcji danych spółek i które odniosły ten skutek, lecz które, w istocie dotyczą nieruchomości będących w posiadaniu tych spółek i (pośredniego) przeniesienia ich własności. Wyjątek od owego zwolnienia, przewidziany w owym pkt 5 tiret drugie nie ma zastosowania, jeżeli państwo członkowskie nie skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 5 ust. 3 lit. c) owej dyrektywy, aby za dobra materialne uznać akcje i prawa udziałowe dające ich posiadaczowi uprawnienia prawnego lub faktycznego właściciela lub do korzystania z nieruchomości.

Podpisy

* Język postępowania: niderlandzki.